

мирение пред стихията и непредсказуемостта на съдбата, или пък като неудържима хаотичност на циганските проявления, необвързани и нежелаещи да осмислят предварително каквито и да са отговорности за последствията от подобна поведенска изява, това вече са въпроси, на които аморфната формулировка, че циганите са безгрижни, не дава конкретен отговор. Нещо повече, в последната сякаш се спотайва известно амбивалентно и спекулативно-инструментално натоварено (смислово и функционално) съдържание.

Ромите никога не са били и не могат да бъдат безгрижни, колкото и да лансират като доминираща в своя автопортрет тази си характеристика. Защото извеждането на безгрижието в почетната призьорска тройка е своеобразна, орално и вербално неафиширана сублимация на вековната им страдателност, на изживения ужас и непосилната тежест, отрупаност и привързаност към всекидневните житейски грижи на тяхното (историческо и актуално) битие, но по завоалиран начин, чрез заобикалянето на директността.

Безгрижието е дискретният, мистифицирано-превратният отглас на изконния цигански стремеж за откъсване от тегобите, грижите, препятствията, потресаващата картина на техния живот. Тъкмо тази миньорна панорама в житейската си съдба ромът „избива“ с полярни декларации, с противоположни проекции, дистанцирани от съществуващото. Може би затова и П. Славейков е фиксирал този дискретен механизъм, а именно, че безгрижността „прави лек световний път“. Тук вече може много да мислим върху смисловите пространства и на самия този „световний път“. Тоест дали те са взети в техните исторически, изпълнени с премеждия и страдания друмища на великия преход на ромите от майката-прародина към сегашните им поселения, или в някакъв друг смислов нюанс, който също може да бъде открит. Но при всички случаи диалектиката на безгрижността с лекотата на „световний път“ (разбиран и като история, и като светско-житейски измерения на биографичността и съдбовността на субекта) дискретно подсказва за особената смислова и психична функция на тази обвързаност, за прикриването на едно и депозирането на нещо противоположно му и т. н.

Именно поради това върху екрана на етничния автопортрет на циганите просветват онези образи, които с щрихите и смисловата